

Gottwald AMK 126-63

Begin jaren 70 was een 75 tons telescoopkraan het summum. Diverse fabrikanten uit voornamelijk Duitsland, Amerika en Japan hadden dergelijke machines in het programma. De magische 100 tons grens werd in 1973 doorbroken door twee Duitse fabrikanten: Rheinstahl en Gottwald. Met name deze laatste zou vanaf dat moment geschiedenis gaan schrijven. De Gottwald AMK 155-43 / -53 was goed voor maar liefst 125 ton en was een imposante verschijning met zijn dubbele hoofdmast en 8- of 9-assige onderwagen. Bijzonder was dat tijdens wegtransport de hoofdmast naar achteren wees en afsteunde op een dolly. Helaas bleef de productie steken op 5 stuks. Na het nodige reken- en tekenwerk werd in 1975 een compactere "opvolger" geïntroduceerd, de 100 tons AMK 125-63 op een 6-assige Faun onderwagen. Het jaar daarop was de kraan ook leverbaar op een Gottwald chassis en heette dan AMK 126-63. Dit bleek een schot in de roos, want er werden uiteindelijk maar liefst 77 Faun (inclusief nog een paar andere merken) en 49 Gottwald versies verkocht. Een hele prestatie, zeker voor die tijd! Het grootste deel werd afgezet in het thuisland, maar tevens vonden exemplaren hun weg naar Engeland, België en Nederland.

1976 – 100/125 ton

De eerste folder maakte melding van 100/125 ton capaciteit, gebaseerd op respectievelijk 75/85% van de kantellast. Deze laatste waarde werd o.m. in Engeland en Amerika gehanteerd. Dit maximale hijsvermogen werd bereikt met geheel ingeschoven mast van 13,7 meter lengte op de gebruikelijk "standaard" minimum radius van 3 meter. Het bijbehorende lastmoment lag hiermee op 300/375 tonmeter. Het grootste lastmoment werd bereikt op 10 meter radius: 363/445 tonmeter. De hoofdmast had 4 uitschuifbare secties en kon maximaal 48,5 meter lang worden. Ook dit was een aanzienlijke waarde, de AMK 155 bleef met een sectie minder op 37 meter steken. Met deze volle lengte bedroeg de capaciteit nog 14/17,5 ton op 7 meter radius, aflopend tot 1,6/2,6 ton op 38 meter radius. Behalve een 360 graden tabel was er ook een tabel voor 2x 10 graden over de achterzijde. In beide gevallen diende de 14,8 ton ballast wel uitgeschoven te zijn. Voor nog hogerop beschikte de kraan over een 7 meter lange starre (onder 10 graden) vakwerkverlenging die met tussenstukken maximaal 28 meter lang kon worden. Mrt de langste uitvoering kon nog 2/2,5 ton gehesen worden; maximale radius bedroeg 40 meter. Tijdens het transport mat de machine 16,4 x 2,98 x 4 meter en woog 71,4 ton: 2x 11,7 ton op de 2 voorassen en 4x 12 ton op de 4 achterassen. De stempelbasis bedroeg 7,8 x 7,9 meter. Aandrijving was afkomstig van een 316 kW (430 pk) sterke MB diesel OM404 terwijl bovenin een MB OM352A van 107 kW (145 pk) vermogen leverde. Van de 6 assen waren alleen as 4 en 5 star. De aandrijving was 12x6 en de maximum snelheid over de openbare weg bedroeg 63 km/uur.

1979 – 125/155 ton

Zoals niet ongebruikelijk bij Gottwald bleek de kraan over reserves te beschikken en werd deze nu in de markt gezet als 125/155 tonner met een maximaal lastmoment op 8 meter radius van 440/544 tonmeter. Nieuw was een starre 9 meter lange klappijb welke meegevoerd kon worden en goed was voor 8,5/10,5 ton. Met volle hoofdmastlengte was nu 17,5/21,5 ton hijsbaar.

1981 – 125/142 ton

In zijn 6^e productiejaar werd de maximum capaciteit bijgesteld voor de 85%, namelijk 142 ton. Wel stond er als opmerking bij de capaciteit op 3 tot 5 meter radius dat deze alleen gold bij 2x 10 graden over de achterzijde bij een gereduceerde stempelbreedte van 6 meter.

1985 – 130/147 ton

In het laatste productiejaar werd de kraan als 130 tonner in de markt gezet, maar dan wel op 2,8 meter radius. Voor de 85% tabel was de hoogste waarde nu 147 ton. Grootste lastmoment lag op 440/505 tonmeter op 8 meter radius.

Naschrift

De AMK 126-63 was samen met de AMK 125-63 zondermeer één van Gottwald's grootste successen in het zwaardere tele-genre. Ook binnen de geschiedenis van Mammoet heeft de AMK 126-63 een belangrijke rol gespeeld met 4 exemplaren: 2x Van Seumeren, 1x Mammoet (-Van Wezel) en 1x Seu-M-Imo. Daarnaast waren er ook nog 2 stuks AMK 125-63 in de Van Seumeren vloot. Deze machines waren niet alleen uitermate sterk maar ook bijzonder fraai gelijnd. Heden ten dage wordt een 440 tonmeter kraan als 150-160 tonner in de markt gezet, een teken dat Gottwald kranen overgedimensioneerd waren hetgeen er toe geleid heeft dat een behoorlijk aantal van deze machines nu nog steeds actief is!

Van Seumeren

Serienummer: 881037/1

Aflever datum: 11 november 1980

Eerste eigenaar: Schmucker (Werne, Duitsland)

Tweede eigenaar: Regel (Kassel, Duitsland)

Derde eigenaar: Van Seumeren in 1986

Belgisch kenteken: ANK-328

Vlootnummer: 162

Verkocht in 1993 via Barnhoorn (Nederhorst den Berg) naar S.T.F.A. (Istanbul, Turkije)

Mammoet

Serienummer: 881 054/1

Afleverdatum: 23 maart 1983

Eerste eigenaar: Mammoet - Van Wezel

Nederlands kenteken: ZZ-35-15

Vlootnummer: (20)500

Verkocht in 1993 via Sykes (Barnsley, Engeland)

Seu-M-Imo

Serienummer: 881066/3

Afleverdatum: 28 november 1985

Eerste eigenaar: VEB I.M.O. (Merseburg, Oost Duitsland)

Oost-Duits kenteken: KS-54-52

Tweede eigenaar: Seu-M-Imo, (Merseburg, Duitsland)

Duits kenteken: MER-MA-78

Nederlands kenteken: ZZ-58-38

Vlootnummer 406

Verkocht in 1993 via Van Adrighem (Vierpolders) aan V.G.C. (Rotterdam)